

Arbeidsmarkt notariaat

Ledenonderzoek 2020

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Doel

De KNB voert regelmatig onderzoeken uit die relevant zijn voor (het werk van) haar leden. In dit onderzoek 'Arbeidsmarkt notariaat' zijn de leden gevraagd naar allerlei aspecten van hun werk die samenhangen met de aantrekkelijkheid van hun beroep.

Het onderzoek kent twee invalshoeken en is daarom ook uitgevoerd met twee verschillende vragenlijsten, te weten een voor werkgevers (notaris en kandidaat-notaris in de maatschap) en een voor werknemers (toegevoegd- en kandidaat-notaris). De uitkomsten worden gebruikt bij het opstellen en uitvoeren van het beleid en de regelgeving van de KNB.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Verantwoording

- Onderzoeksperiode: 12 t/m 31 mei 2020
- Populatie: leden KNB, gesplitst in
 - Werkgevers: notarissen en kandidaat-notarissen in de maatschap (1.287)
 - Werknemers: toegevoegd en kandidaat-notarissen (1.955)
- Respons
 - Werkgevers: 358 (27,8%)
 - Werknemers: 514 (26,3%)
- Representativiteit
 - De verdeling van de respondenten is representatief voor de gehele populatie voor wat betreft man/vrouw, leeftijd, geografische spreiding en kantooromvang.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Conclusies (1/5)

Werkuren en overwerk

- *Veertigers maken relatief gezien de kortste werkweken*
- *Vrouwen beperken overwerk beter dan mannen*
- *Werknemers vinden vaker dat ze niet flexibel kunnen werken dan hun werkgevers dat vinden, zowel voor als tijdens corona*
- *Corona leidt bij vrouwen tot iets meer stress dan bij mannen*
- *Meeste coronastress bij 30-50 jarigen*

Ziekteverzuim

- *Ziekteverzuim in het notariaat is (veel) lager dan gemiddeld in Nederland, zowel volgens werkgevers als werknemers*

Salaris

- *Kandidaten verdienen in Randstad en het oosten relatief meer dan in het noorden en zuiden*
- *Volgens werkgevers liggen salarissen in verschillende regio's minder ver uit elkaar*
- *dan volgens werknemers*

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Conclusies (2/5)

Kantoorresultaat 2019

- *Middelgrote kantoren (2-4 notarissen) deden het financieel in 2019 iets beter dan de kleine (1 notaris) en grote kantoren (5 of meer notarissen)*
- *C*
- *Kantoren in het noorden en het zuiden deden het in 2019 financieel beter dan die in de Randstad en het oosten*

Functionerings- en beoordelingsgesprekken

- *90% van de werkgevers heeft functioneringsgesprekken gevoerd in 2019*
- *Van de medewerkers heeft 65% functioneringsgesprek gevoerd*
- *Leidinggevenden spreken met twintigers over salaris, maar die vinden werk/privébalans veel belangrijker*
- *60+ medewerkers praten veel meer over hun functioneren dan medewerkers in andere leeftijdscategorieën*

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Conclusies (3/5)

Blijven of vertrekken?

- *Voor twintigers is goede balans werk/privé en juridische aansturing zowel belangrijkste reden om te blijven als te vertrekken*
- *Oudere medewerkers hechten meer aan collegialiteit en zelfstandigheid*

Intervisie en coaching

- *In Randstad en het oosten staan werkgevers iets meer open voor intervisie dan in het noorden en zuiden*
- *Een op de tien medewerkers doet aan intervisie*
- *In noorden doen meer medewerkers aan intervisie dan elders*
- *Meer mannen dan vrouwen hebben coach*

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Conclusies (4/5)

Werkdruk, passie en waardering

- *Weinig verschil tussen mannen en vrouwen in werkdruk, gezondheid, passie en waardering*
- *Geen significante verschillen tussen jong en oud*
- *Balans werk/privé ook bij werkgevers punt van aandacht*
- *Zowel mannelijke als vrouwelijke werkgevers positief over werknemers*
- *Zowel veel werknemers als werkgevers hebben het gevoel nooit klaar te zijn*
- *Weinig invloed van kantooromvang op werkdruk, gezondheid, passie en waardering*

Conclusies (5/5)

Wel/niet notaris worden

- *Een derde wil notaris worden, 20 procent binnen vijf jaar*
- *Twee derde wil notaris worden op huidige kantoor*
- *Meer mannen dan vrouwen willen notaris worden*
- *Een derde van de werknemers vindt zichzelf onvoldoende ondernemer om notaris te worden*

Waarom niet?

- *Vrouwen zien meer op tegen verantwoordelijkheden en risico's dan mannen*
- *30-minners zien op tegen verantwoordelijkheden*

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Werkuren en overwerk

Hoeveel_werkuren_per_week_heb_je_contractueel_afgesproken?

	Hoe_oud_ben_je?											
	30 jaar of jonger	31-40 jaar	41-50 jaar	51-60 jaar	61-70 jaar	30 jaar of jonger	31-40 jaar	41-50 jaar	51-60 jaar	61-70 jaar		
20 uur of minder	10	0	2	5	3	0	10	0,0%	1,0%	3,6%	6,7%	0,0%
21-30 uur	112	7	32	56	14	3	112	5,3%	16,8%	40,9%	31,1%	37,5%
31-40 uur	361	109	149	72	26	5	361	82,0%	78,0%	52,6%	57,8%	62,5%
Meer dan 40 uur	31	17	8	4	2	0	31	12,8%	4,2%	2,9%	4,4%	0,0%
						0						
		133	191	137	45	8						

Veertigers maken relatief gezien de kortste werkweken; jongeren maken meeste overuren, vooral in de Randstad.

Hoeveel_uur_werk_je_gemiddeld_over_per_week?

Werknemers

	Wat_is_je_geslacht?				
	man	vrouw		man	vrouw
1 uur of minder	76	18	57	12,3%	15,7%
1-4 uur	214	47	164	32,2%	45,2%
5-9 uur	157	47	109	32,2%	30,0%
10 uur of meer	67	34	33	23,3%	9,1%
		146	363		

Vrouwen beperken overwerk beter dan mannen, zowel bij werkgevers als bij werknemers.

Werkgevers

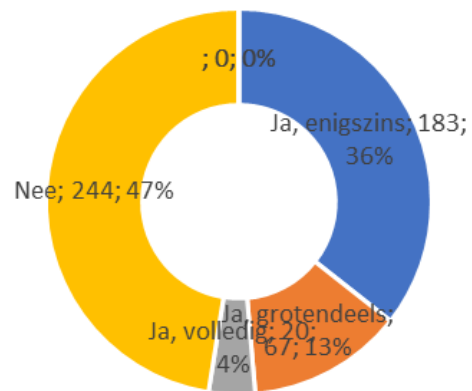
Wat_is_uw_geslacht?

	Wat_is_uw_geslacht?			
	man	vrouw	man	vrouw
30 uur of minder	1	0	0%	0%
31-40 uur	25	24	10%	21%
41-50 uur	87	53	36%	45%
51-60 uur	85	29	36%	25%
Meer dan 60 uur	41	11	17%	9%

Flexibele tijdsindeling werkuren volgens werknemers

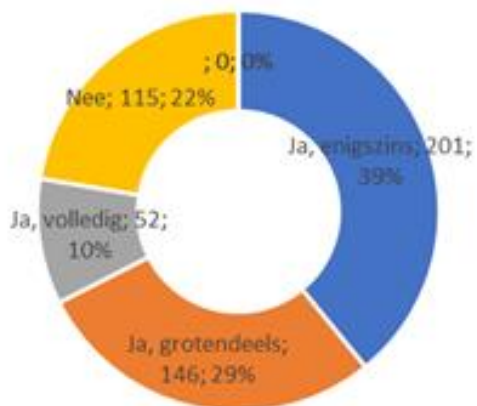
En volgens werkgevers

Kon je je werkuren flexibel inrichten vóór de coronacrisis?

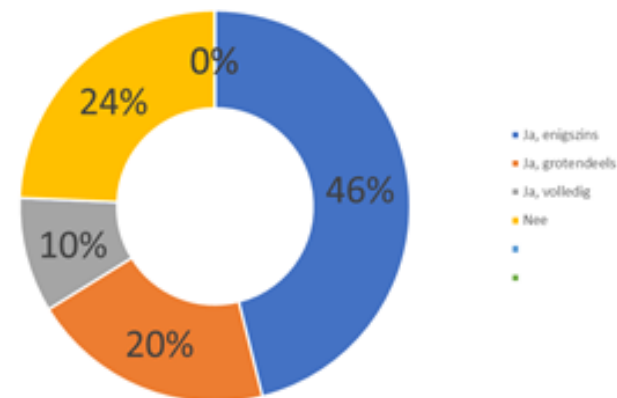

Werknemers vinden vaker dat ze niet flexibel kunnen werken dan hun werkgevers, zowel voor als tijdens corona

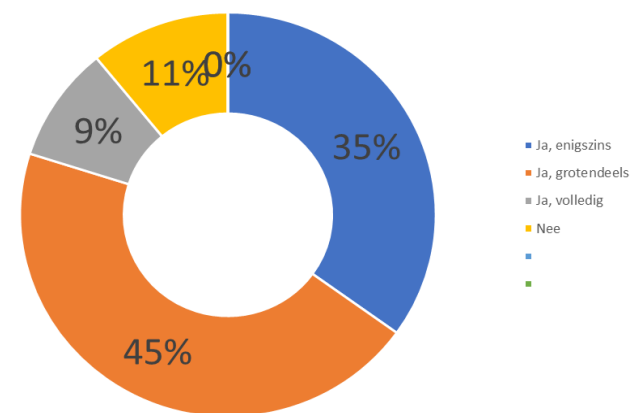
Kun je je werkuren nu flexibel inrichten?

Konden uw medewerkers hun werkuren flexibel inrichten vóór de coronacrisis?

Kunnen ze nu hun werkuren flexibel inrichten?

Stress in coronatijd

De coronacrisis leidt bij mij Er zijn meer antwoorden mogelijk.

		Wat is je geslacht?				
		man	vrouw			
Niet tot noemenswaardig meer stress thuis	292	101	189		69,2%	52,2%
Tot meer stress in mijn werk	86	15	69		10,3%	19,1%
Tot meer stress in mijn werk, Tot meer stress thuis	75	14	60		9,6%	16,6%
Tot meer stress thuis	60	16	44		11,0%	12,2%
Tot meer stress thuis, Niet tot noemenswaardig meer stress thuis	1	0	1		0,0%	0,3%
		146	362			

Corona leidt bij vrouwen tot iets meer stress dan bij mannen

		Hoe oud ben je?											
		30 jaar of jonger	31-40 jaar	41-50 jaar	51-60 jaar	61-70 jaar							
Niet tot noemenswaardig meer stress thuis	292	86	95	74	32	5	292		64,7%	49,7%	54,0%	71,1%	62,5%
Tot meer stress in mijn werk	86	20	32	27	5	2	86		15,0%	16,8%	19,7%	11,1%	25,0%
Tot meer stress in mijn werk, Tot meer stress thuis	75	12	39	19	4	1	75		9,0%	20,4%	13,9%	8,9%	12,5%
Tot meer stress thuis	60	14	25	17	4	0	60		10,5%	13,1%	12,4%	8,9%	0,0%
Tot meer stress thuis, Niet tot noemenswaardig meer stress thuis	1	1	0	0	0	0	1		0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
		133	191	137	45	8							

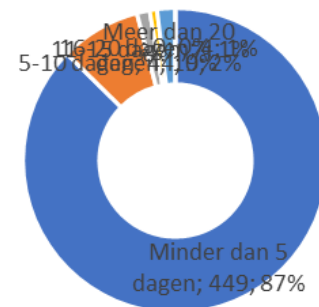
Meeste coronastress bij 30-50 jarigen

Ziekteverzuim

Het gemiddelde aantal dagen dat medewerkers ziek zijn bedroeg in heel 2019 ongeveer tien dagen. Hoeveel dagen was jij ziek in heel 2019?

Minder dan 5 dagen	449	87,4%
5-10 dagen	44	8,6%
11-15 dagen	7	1,4%
16-20 dagen	4	0,8%
Meer dan 20 dagen	10	1,9%

Het gemiddelde aantal dagen dat medewerkers ziek zijn bedroeg in heel 2019 ongeveer tien dagen. Hoeveel dagen was jij ziek in heel 2019?

Ziekteverzuim in het notariaat (veel) lager dan gemiddeld in Nederland, zowel volgens werkgevers als werknemers

Het gemiddelde aantal dagen dat medewerkers ziek zijn bedroeg in heel 2019 ongeveer tien dagen. Hoe was dat op uw-kantoor?

Veel lager	172	48%
Een beetje lager	84	23%
Ongeveer gelijk aan het Nederlandse gemiddelde	57	16%
Een beetje hoger	27	8%
Veel hoger	18	5%

Salaris volgens werknemers

Uit eerder onderzoek is gebleken dat de gemiddelde kandidaat notaris ongeveer 57K verdient per jaar bij een voltijds dienstverband. Kun je aangeven wat jouw salaris is op basis van een voltijds dienstverband?

	Wat is je geslacht?			
	man	vrouw	man	vrouw
Dat ligt veel lager dan 57K	113	20	92	
Dat ligt lager dan 57K	98	21	77	
Dat is ongeveer 57K	77	24	52	
Dat ligt hoger dan 57K	98	31	65	
Dat ligt veel hoger dan 57K	72	36	35	
		96	286	

	Dat ligt veel lager dan 57K	Dat ligt lager dan 57K	Dat is ongeveer 57K	Dat ligt hoger dan 57K	Dat ligt veel hoger dan 57K	
Groningen	5	2	3	1	1	1
Fryslân	6	7	3	6	0	1
Drenthe	5	4	3	1	0	1
Overijssel	1	14	6	3	1	5
Gelderland	13	10	5	10	10	6
Flevoland	1	1	1	0	1	3
Utrecht	14	7	6	10	3	6
Noord-Holland	18	18	14	35	38	8
Zuid-Holland	24	18	18	16	12	11
Zeeland	0	3	1	0	0	1
Noord-Brabant	22	13	11	10	6	10
Limburg	4	1	6	6	0	3
noordelijke	17	14	10	8	2	6
NHZHU	56	43	38	61	53	25
midden	14	24	11	13	11	11
zuiden	26	17	18	16	6	14
noordelijke	29,8%	24,6%	17,5%	14,0%	3,5%	10,5%
randstad	20,3%	15,6%	13,8%	22,1%	19,2%	9,1%
oosten	16,7%	28,6%	13,1%	15,5%	13,1%	13,1%
zuiden	26,8%	17,5%	18,6%	16,5%	6,2%	14,4%

Kandidaten verdienen in Randstad en het oosten relatief meer dan in het noorden en zuiden

Noord : Gr. / Fl. / Fr. / Dr.
 Randst : NH. / ZH. / Ut.
 Oost : Gld. / Ov.
 Zuid : Lb. / NB. / Zl.

Salaris volgens werkgevers

Uit eerder onderzoek is gebleken dat de gemiddelde kandidaat notaris ongeveer 57K verdient per jaar bij een voltijds dienstverband. Kunt u aangeven het gemiddelde salarisniveau van de kandidaat notaris sen op uw kantoor is op basis van een voltijds d

	Wat is uw geslacht?		man	vrouw
	man	vrouw		
Dat ligt veel lager dan 57K	1	6	0%	5%
Dat ligt lager dan 57K	33	23	14%	20%
Dat is ongeveer 57K	81	34	34%	29%
Dat ligt hoger dan 57K	67	20	28%	17%
Dat ligt veel hoger dan 57K	21	9	9%	8%
Ik heb geen kandidaat-notaris(sen)	36	25	15%	21%

	Dat ligt veel lager dan 57K	Dat ligt lager dan 57K	Dat is ongeveer 57K	Dat ligt hoger dan 57K	Dat ligt veel hoger dan 57K	Ik heb geen kandidaat-notaris(se
Groningen	1	1	2	1	0	1
Fryslân	1	1	2	3	0	1
Drenthe	0	3	7	0	0	1
Overijssel	1	6	11	5	0	6
Gelderland	1	7	6	12	1	9
Flevoland	0	2	5	0	0	1
Utrecht	1	8	7	9	3	2
Noord-Holland	2	7	27	26	14	9
Zuid-Holland	0	4	18	15	7	12
Zeeland	0	1	4	1	0	8
Noord-Brabant	0	8	14	13	5	10
Limburg	1	8	12	2	0	2
noordelijke randstad	2	7	16	4	0	4
oosten	3	19	52	50	24	23
zuiden	2	13	17	17	1	15
	1	17	30	16	5	20
noordelijke randstad	6%	21%	48%	12%	0%	12%
oosten	2%	11%	30%	29%	14%	13%
zuiden	3%	20%	26%	26%	2%	23%
	1%	19%	34%	18%	6%	22%

Volgens werkgevers liggen salarissen in verschillende regio's minder ver uit elkaar dan volgens werknemers

Noord : Gr. / Fl. / Fr. / Dr.
 Randst : NH. / ZH. / Ut.
 Oost : Gld. / Ov.
 Zuid : Lb. / NB. / Zl.

Kantoorresultaat 2019

Hoe was het financiële resultaat van uw kantoor in 2019?

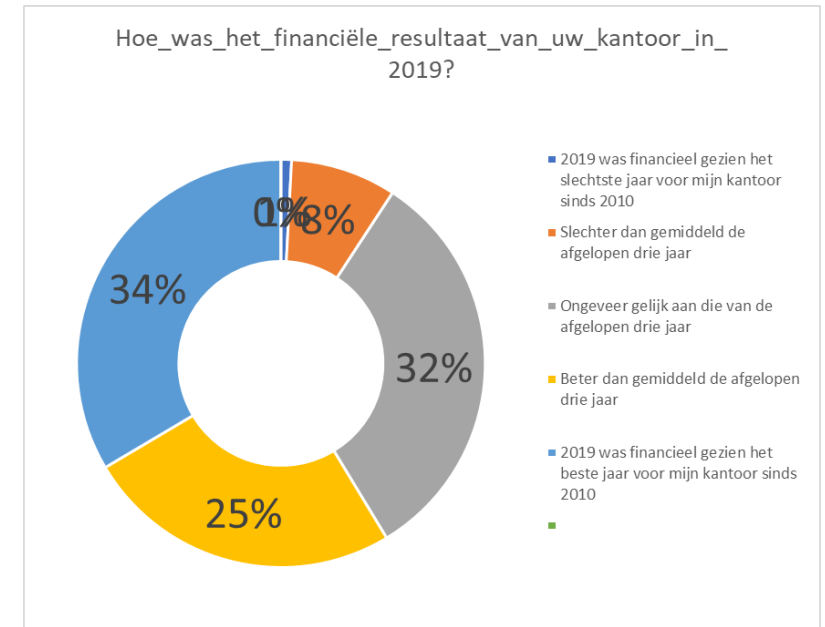
	Hoeveel notarissen heeft uw kantoor?					
	a - 1	b - 2-4	c - of meer	a - 1	b - 2-4	c - of meer
2019 was financieel gezien het slechtste jaar voor mijn kantoor sinds 2010	2	1	0	1%	1%	0%
Slechter dan gemiddeld de afgelopen drie jaar	10	15	5	7%	9%	15%
Ongeveer gelijk aan die van de afgelopen drie jaar	57	47	11	37%	27%	33%
Beter dan gemiddeld de afgelopen drie jaar	34	50	6	22%	29%	18%
2019 was financieel gezien het beste jaar voor mijn kantoor sinds 2010	50	59	11	33%	34%	33%

Middelgrote kantoren (2-4 notarissen) deden het financieel in 2019 iets beter dan de kleine (1 notaris) en grote kantoren (5 of meer notarissen)

	Wat is uw leeftijd?							
	31-40 jaar	41-50 jaar	51-60 jaar	61-70 jaar	31-40 jaar	41-50 jaar	51-60 jaar	61-70 jaar
2019 was financieel gezien het slechtste jaar voor mijn kantoor sinds 2010	1	1	1	0	4%	1%	1%	0%
Slechter dan gemiddeld de afgelopen drie jaar	1	12	13	4	4%	8%	9%	11%
Ongeveer gelijk aan die van de afgelopen drie jaar	4	51	46	14	17%	32%	32%	40%
Beter dan gemiddeld de afgelopen drie jaar	8	41	34	7	35%	26%	24%	20%
2019 was financieel gezien het beste jaar voor mijn kantoor sinds 2010	9	52	49	10	39%	33%	34%	29%

Hoe jonger de notaris, des te beter het financiële resultaat

	Wat is uw geslacht?			
	man	vrouw	man	vrouw
2019 was financieel gezien het slechtste jaar voor mijn kantoor sinds 2010	3	0	1%	0%
Slechter dan gemiddeld de afgelopen drie jaar	19	10	8%	9%
Ongeveer gelijk aan die van de afgelopen drie jaar	69	45	29%	38%
Beter dan gemiddeld de afgelopen drie jaar	69	21	29%	18%
2019 was financieel gezien het beste jaar voor mijn kantoor sinds 2010	79	41	33%	35%

Kantoorresultaat 2019

Hoe was het financiële resultaat van uw kantoor in 2019?

	financieel gezien het slechtste jaar voor mijn kantoor sinds 2010	Slechter dan gemiddeld de afgelopen drie jaar	Ongeveer gelijk aan die van de afgelopen drie jaar	Beter dan gemiddeld de afgelopen drie jaar	financieel gezien het beste jaar voor mijn kantoor sinds 2010
Groningen	0	1	3	1	1
Fryslân	0	1	2	2	3
Drenthe	0	0	3	6	2
Overijssel	0	4	12	5	8
Gelderland	0	4	14	10	8
Flevoland	0	0	2	5	1
Utrecht	0	5	8	5	12
Noord-Holland	1	4	30	25	25
Zuid-Holland	1	6	17	15	17
Zeeland	0	2	1	4	7
Noord-Brabant	1	1	16	10	22
Limburg	0	2	7	2	14
noordelijke	0	2	10	14	7
randstad	2	15	55	45	54
oosten	0	8	26	15	16
zuiden	1	5	24	16	43
noordelijke	0%	6%	30%	42%	21%
randstad	1%	9%	32%	26%	32%
oosten	0%	12%	40%	23%	25%
zuiden	1%	6%	27%	18%	48%

Noord
Randst
Oost
Zuid

Kantoren in het noorden en het zuiden deden het in 2019 financieel beter dan die in de Randstad en het oosten

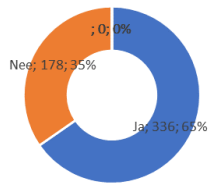
: Gr. / Fl. / Fr. / Dr.
: NH. / ZH. / Ut.
: Gld. / Ov.
: Lb. / NB. / Zl.

Functionerings- en beoordelingsgesprekken

Heb je in 2019 een functionerings- en/of beoordelingsgesprek gevoerd met je leidinggevende?

Ja	336	65,4%
Nee	178	34,6%

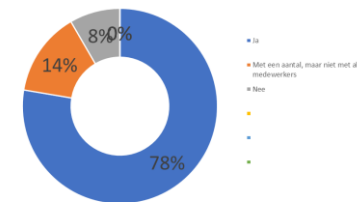
Heb je in 2019 een functionerings- en/of beoordelingsgesprek gevoerd met je leidinggevende?

Hebt u in 2019 een functionerings- en/of beoordelingsgesprek gevoerd met uw medewerkers?

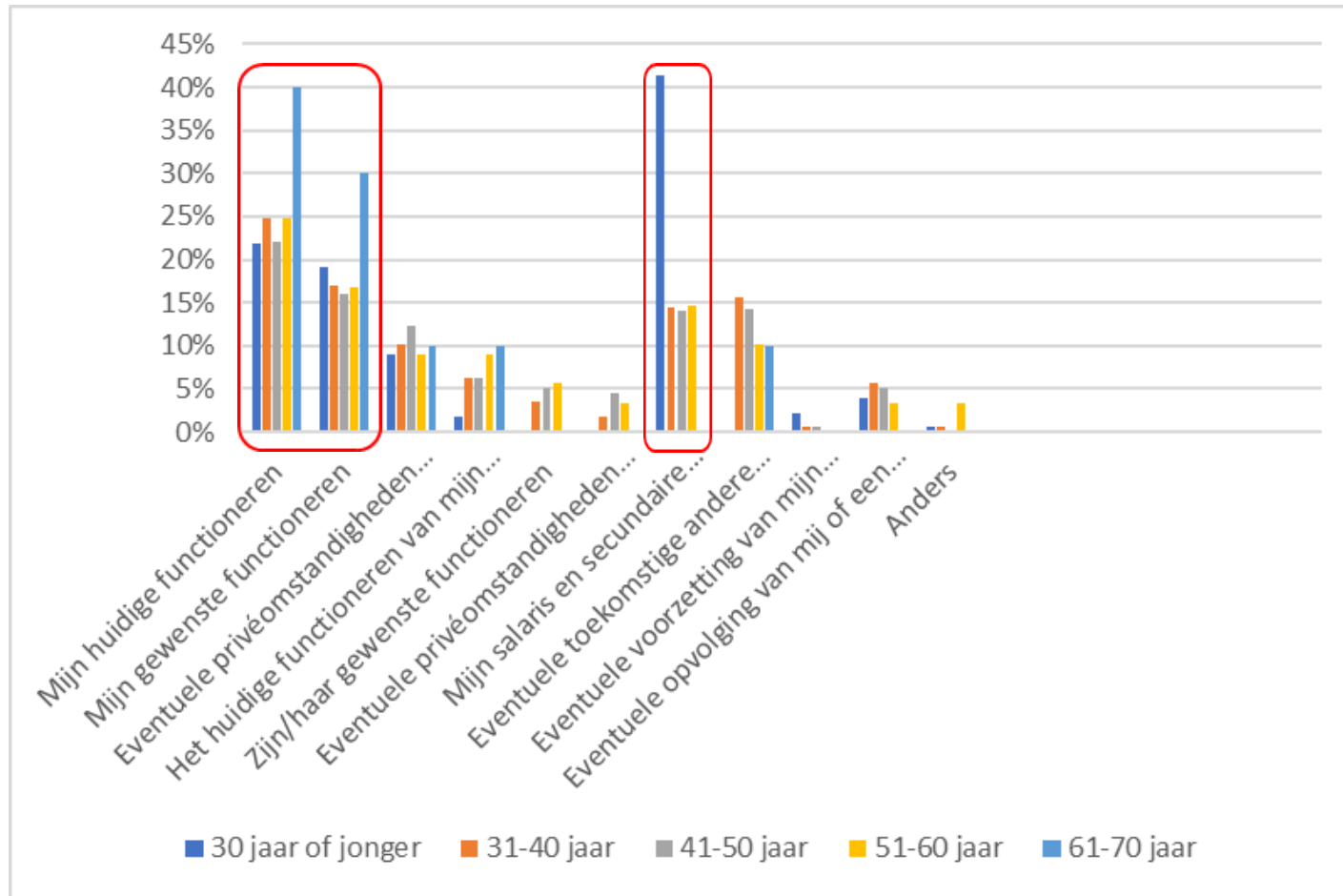
Ja	278	78%
Met een aantal, maar niet met alle medewerkers	50	14%
Nee	30	8%

Hebt u in 2019 een functionerings- en/of beoordelingsgesprek gevoerd met uw medewerkers?

90% van de werkgevers heeft functioneringsgesprekken gevoerd in 2019. Van de medewerkers heeft 65% zo'n gesprek gevoerd.

Functionerings- en beoordelingsgesprekken

Leidinggevenden spreken met twintigers over salaris, maar die vinden werk/privébalans veel belangrijker

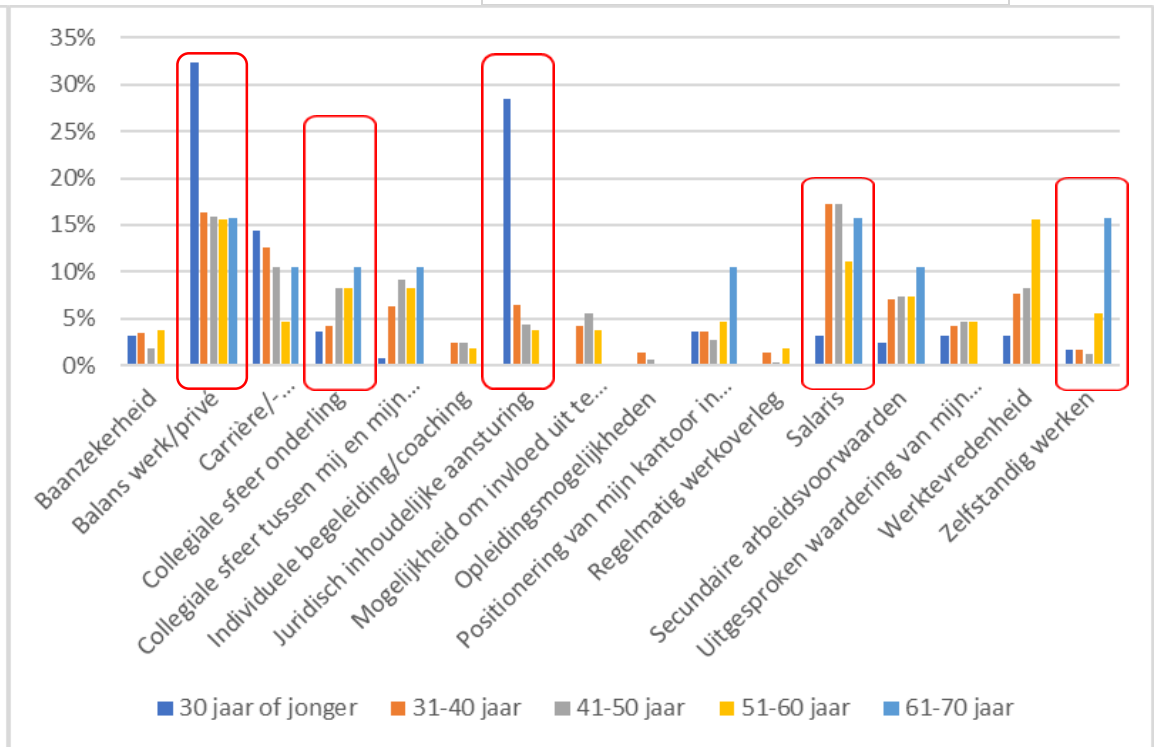
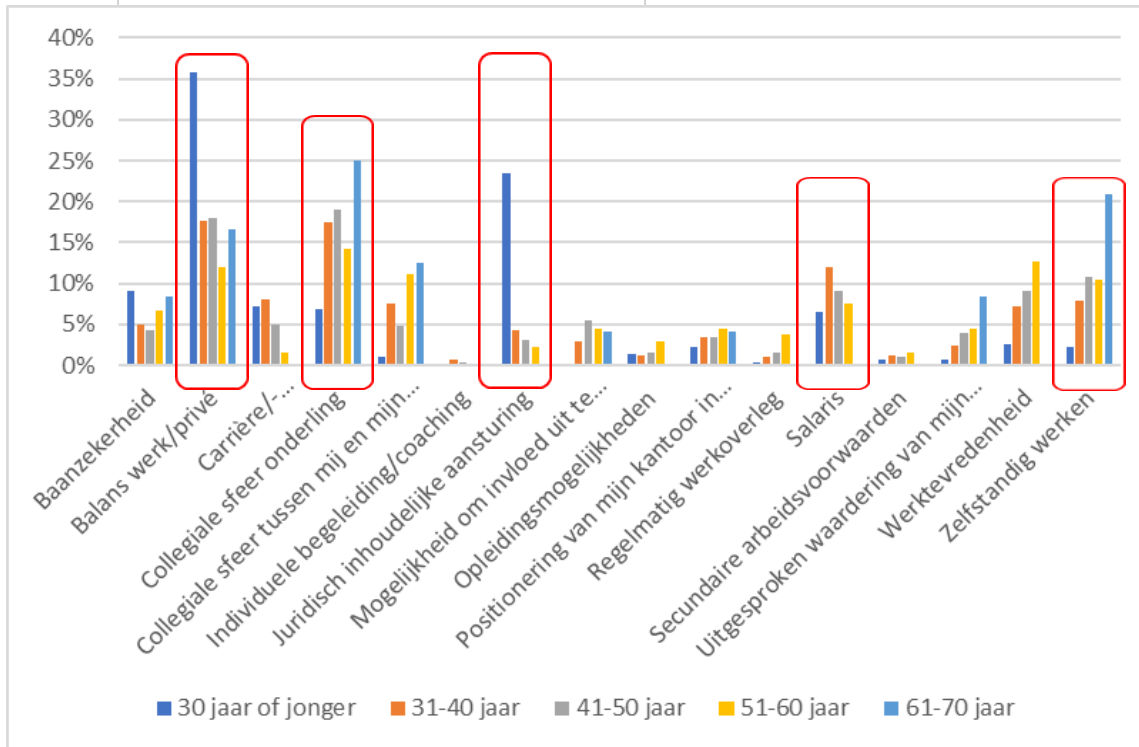
60+ medewerkers praten veel meer over hun functioneren dan medewerkers in andere leeftijdscategorieën

Arbeidsvoorwaarden

Aantal van Welke drie arbeidsvoorwaarden/-omstandigheden vind jij het belangrijkste om bij je huidige werkgever te **blijven**? Er zijn meer antwoorden mogelijk.

*Twintigers hechten relatief gezien meer aan goede balans werk/privé en minder aan geld;
Oudere medewerkers hechten meer aan collegialiteit en zelfstandigheid*

Aantal van Welke drie arbeidsvoorwaarden/-omstandigheden zouden redenen kunnen zijn om bij je huidige werkgever te **vertrekken**? Er zijn meer antwoorden mogelijk.

Intervisie

Krijgen uw medewerkers de mogelijkheid om onder werktijd gebruik te maken van een coach en of aan interventie te doen?

	Ja, gedeeltelijk	Ja, volledig	Nee
Groningen	1	1	4
Fryslân	2	4	2
Drenthe	3	5	3
Overijssel	11	11	7
Gelderland	14	9	13
Flevoland	1	2	5
Utrecht	15	10	5
Noord-Holland	28	35	22
Zuid-Holland	18	20	18
Zeeland	5	5	4
Noord-Brabant	17	15	18
Limburg	8	5	12
noordelijke	7	12	14
randstad	61	65	45
oosten	25	20	20
zuiden	30	25	34
noordelijke	21%	36%	42%
randstad	36%	38%	26%
oosten	38%	31%	31%
zuiden	34%	28%	38%

In Randstad en het oosten staan werkgevers iets meer open voor interventie en coaching dan in het noorden en zuiden

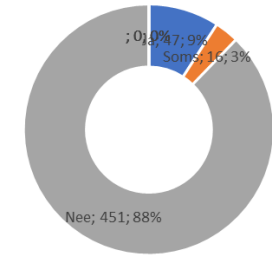
Een op de tien medewerkers doet aan interventie

Zit je in een interventiegroep?	Ja	Soms	Nee
noordelijke	14,0%	3,5%	82,5%
randstad	8,3%	2,9%	88,8%
oosten	8,3%	3,6%	88,1%
zuiden	9,3%	3,1%	87,6%

In noorden doen meer medewerkers aan interventie dan elders

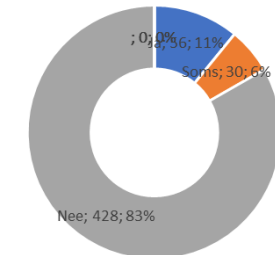
Noord : Gr. / Fl. / Fr. / Dr.
 Randst : NH. / ZH. / Ut.
 Oost : Gld. / Ov.
 Zuid : Lb. / NB. / Zl.

Zit je in een interventiegroep?

	Wat is je geslacht?			man	vrouw
	man	vrouw			
Ja	47	13	33	8,9%	9,1%
Soms	16	6	10	4,1%	2,8%
Nee	451	127	320	87,0%	88,2%

Maak je wel eens gebruik van een coach?

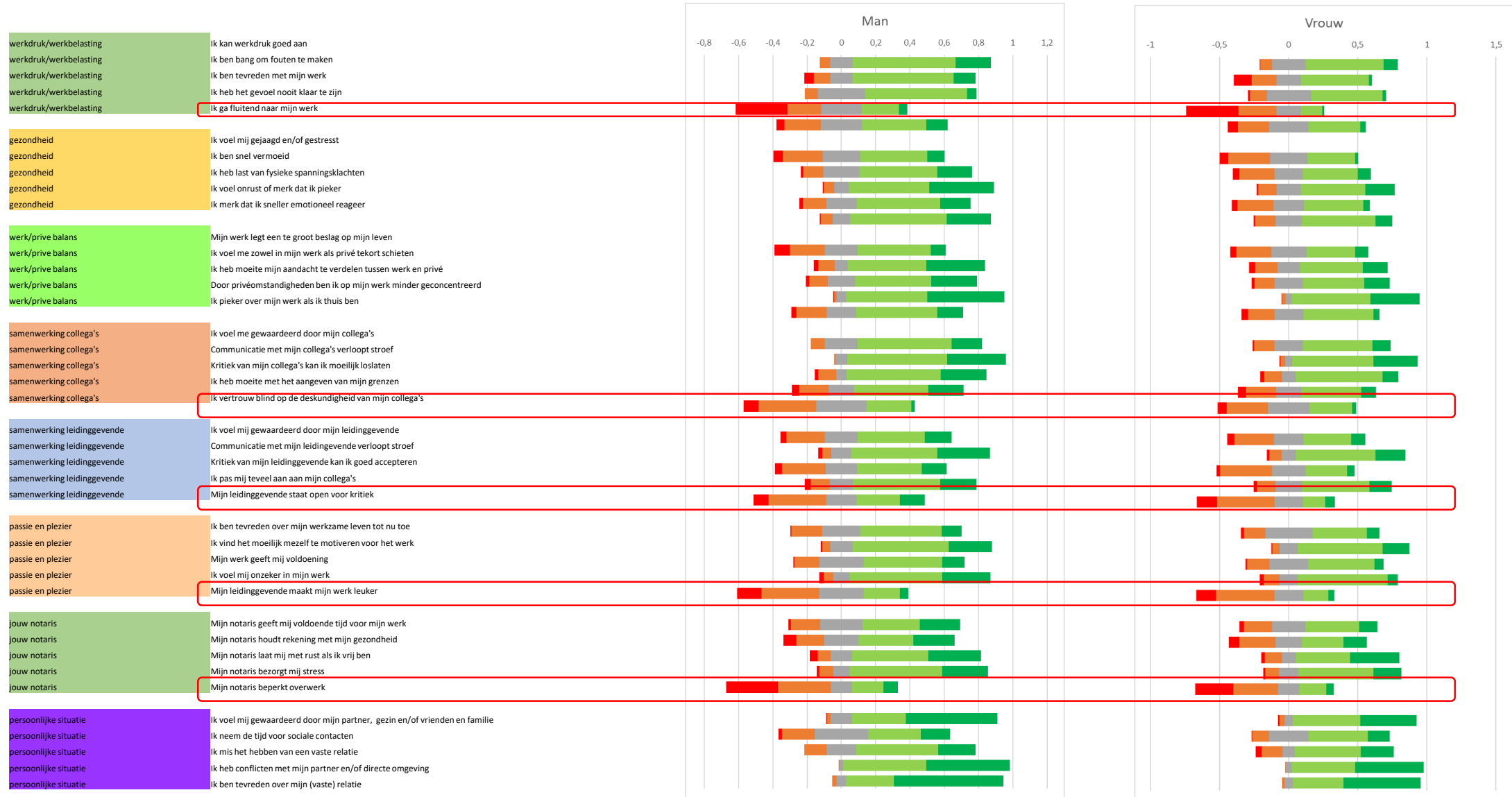

	Wat is je geslacht?			man	vrouw
	man	vrouw			
Ja	56	19	37	13,0%	10,2%
Soms	30	10	20	6,8%	5,5%
Nee	428	117	306	80,1%	84,3%

Meer mannen dan vrouwen hebben coach

Werkdruk, passie en waardering werknemers

Weinig verschil tussen mannen en vrouwen in werkdruk, gezondheid, passie en waardering

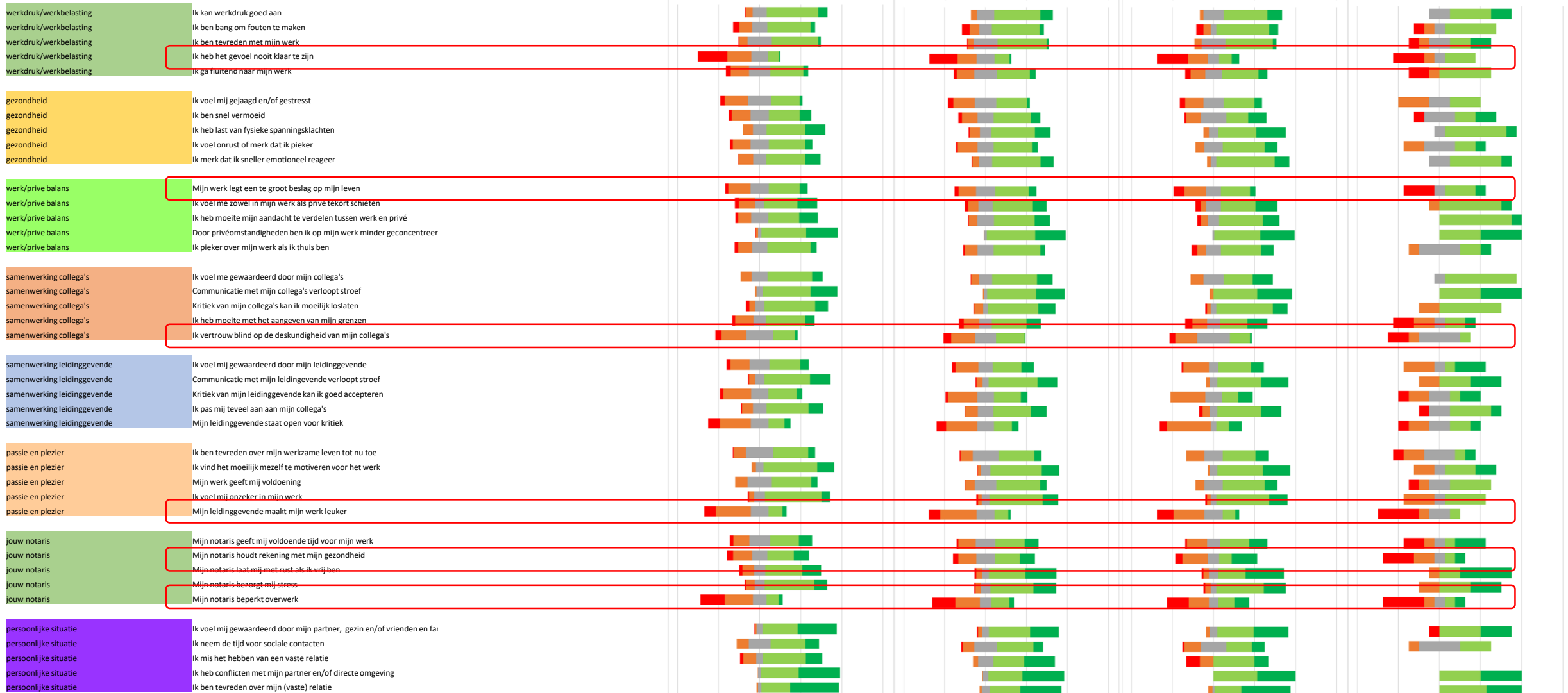
Werkdruk, passie en waardering **werkgevers**

Balans werk/privé ook bij werkgevers punt van aandacht

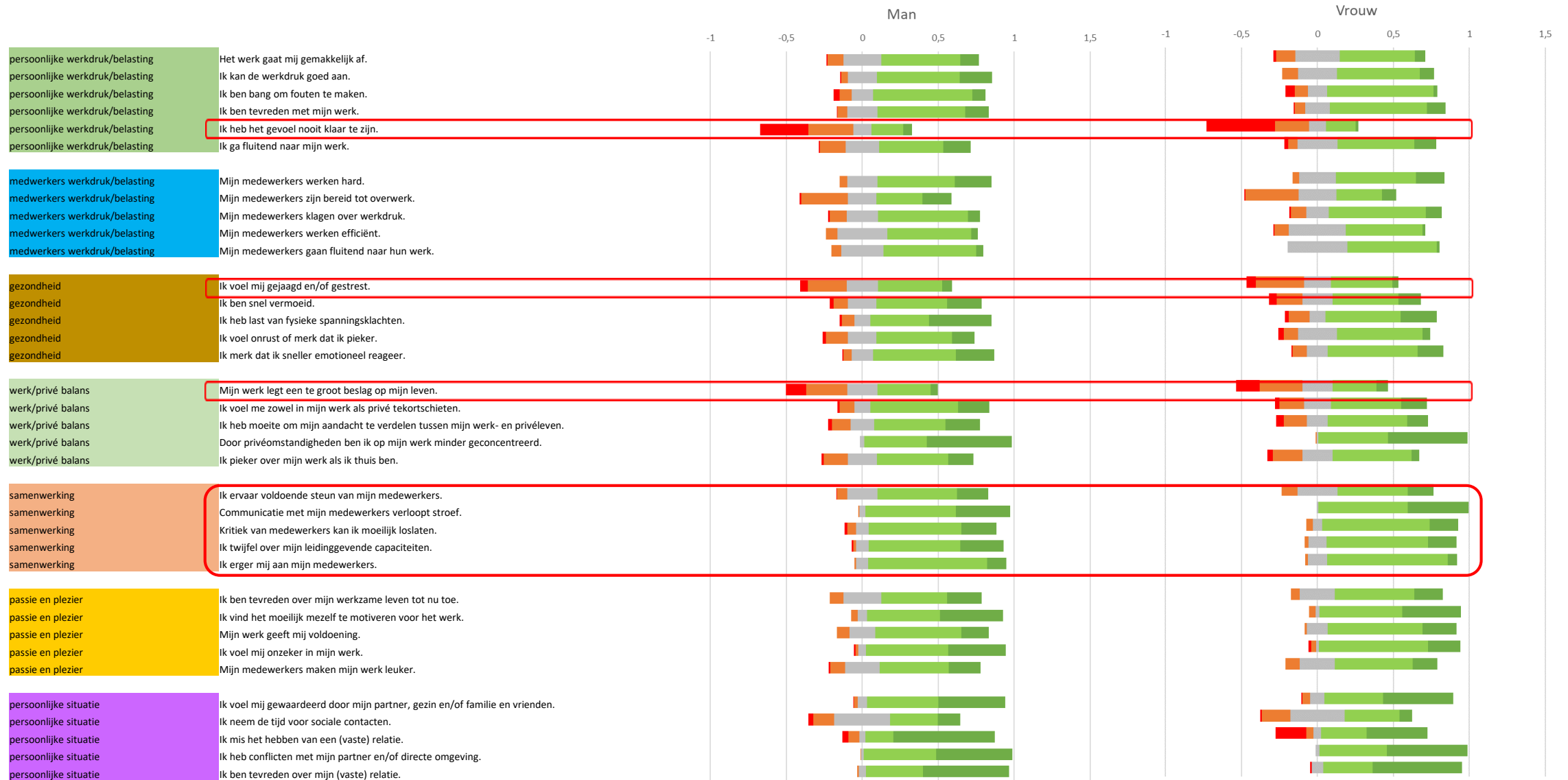
Werkdruk, passie en waardering werknemer

Geen significante verschillen tussen jong en oud

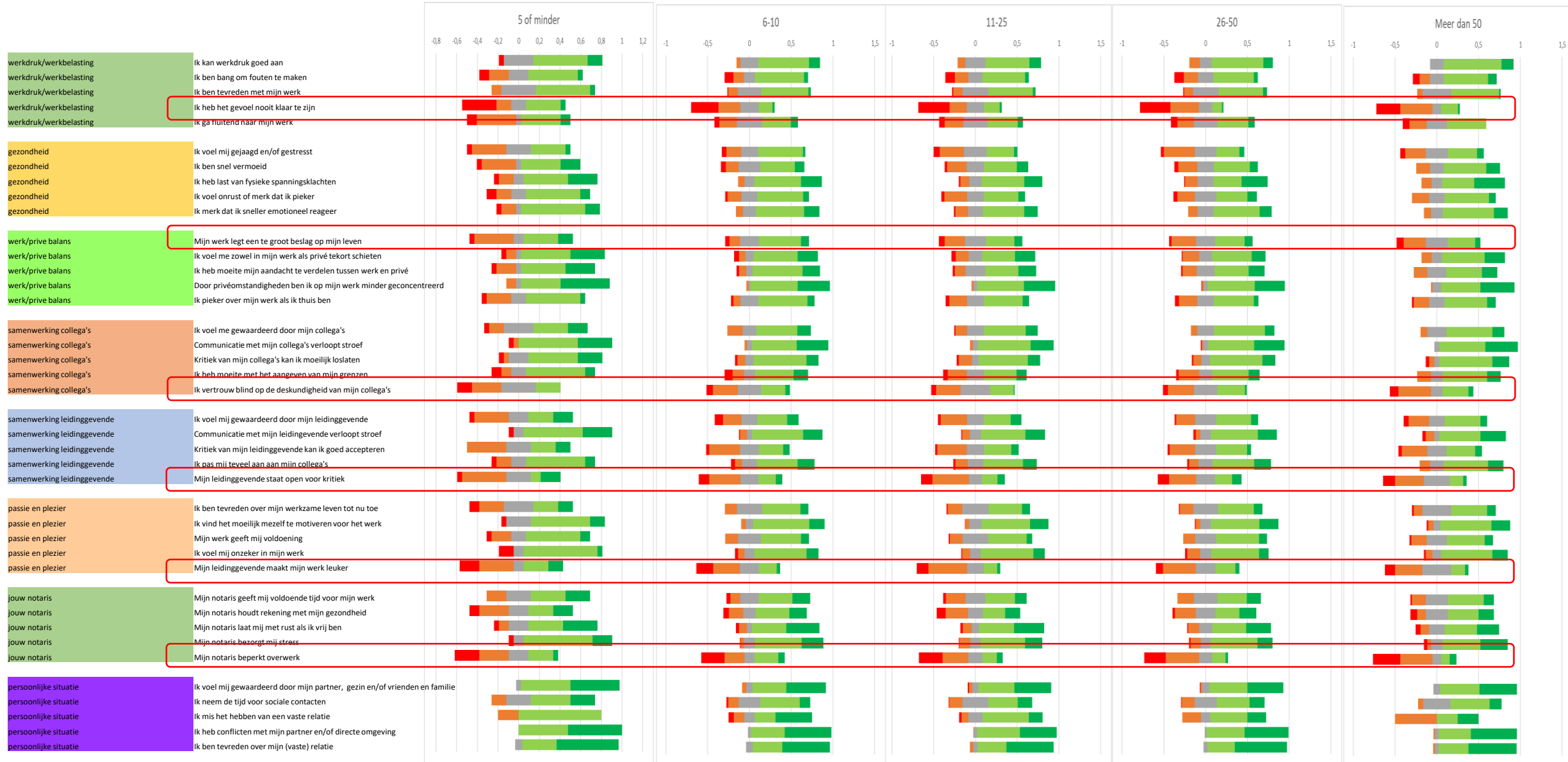
Werkdruk, passie en waardering **werkgevers**

Zowel mannelijke als vrouwelijke werkgevers positief over werknemers

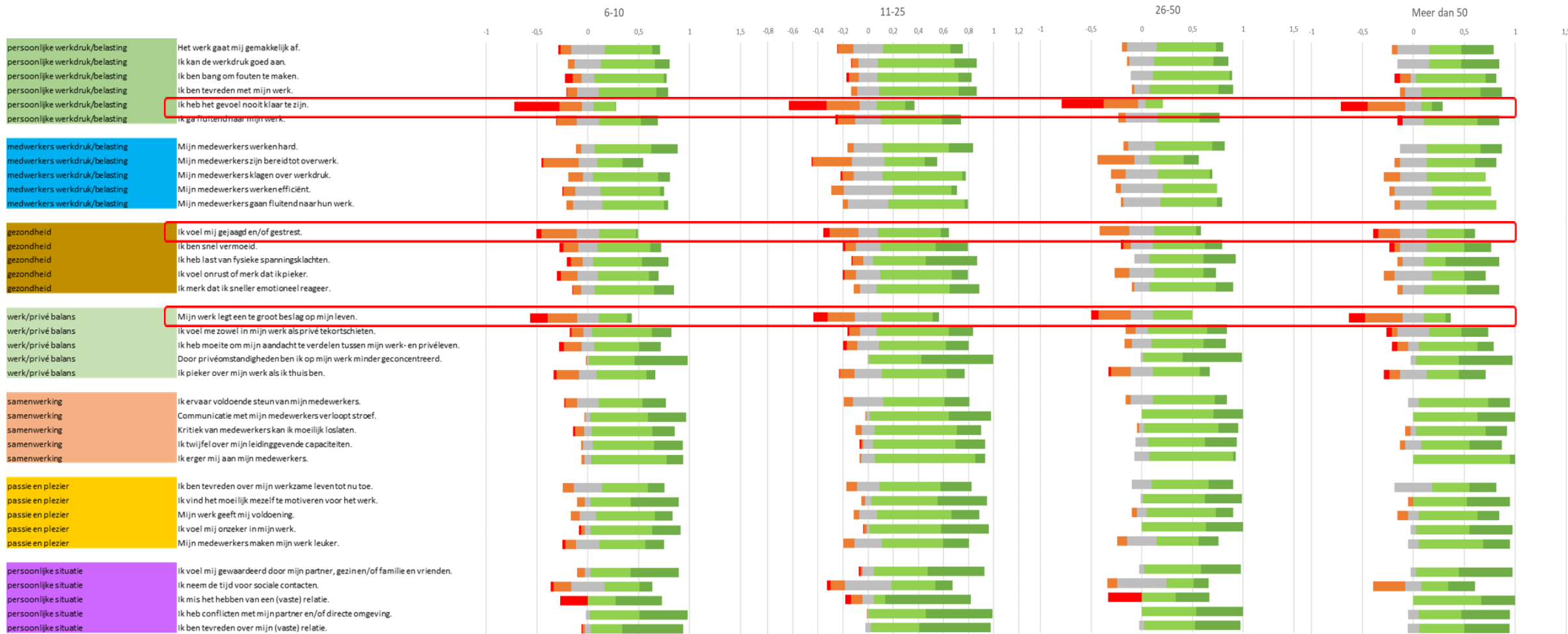
Werknemers

Weinig invloed van kantooromvang op werkdruk, gezondheid, passie en waardering werknemers

Werkgevers

Ook bij werkgevers geen van invloed van kantooromvang op stress en werkdruk

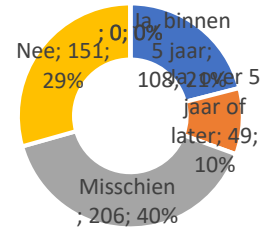

Wel of niet notaris worden

Wil je ooit notaris worden?

Antwoord	Aantal	Procent
Ja, binnen 5 jaar	108	21,0%
Ja, over 5 jaar of later	49	9,5%
Misschien	206	40,1%
Nee	151	29,4%

Wil je ooit notaris worden?

Een derde wil notaris worden, ruim 20 procent binnen vijf jaar

Wil je ooit notaris worden?

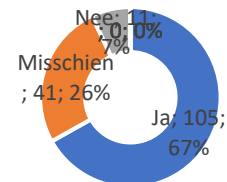
		Wat is je geslacht?			
		man	vrouw	man	vrouw
Ja, binnen 5 jaar	108	49	57	33,6%	15,7%
Ja, over 5 jaar of later	49	20	29	13,7%	8,0%
Misschien	206	49	155	33,6%	42,7%
Nee	151	28	122	19,2%	33,6%
		146	363		

Meer mannen dan vrouwen willen notaris worden

Zou je notaris willen worden op je huidige kantoor?

Antwoord	Aantal	Procent
Ja	105	66,9%
Misschien	41	26,1%
Nee	11	7,0%

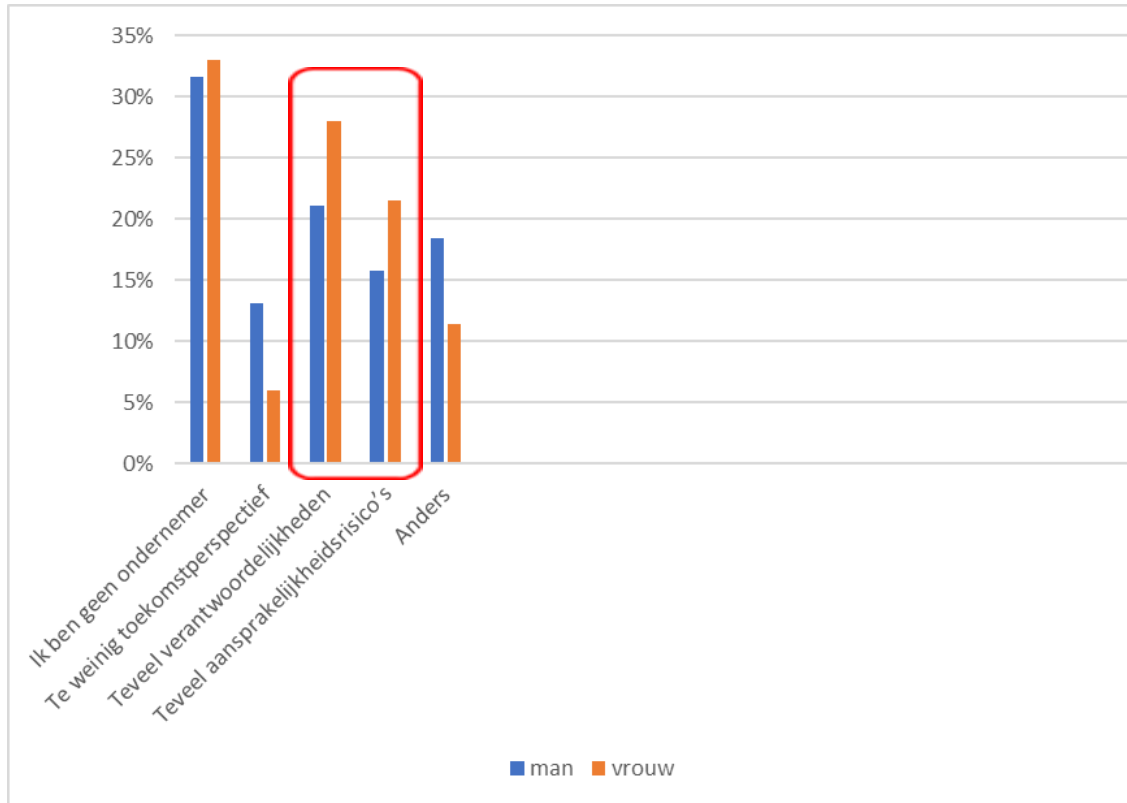
Zou je notaris willen worden op je huidige kantoor?

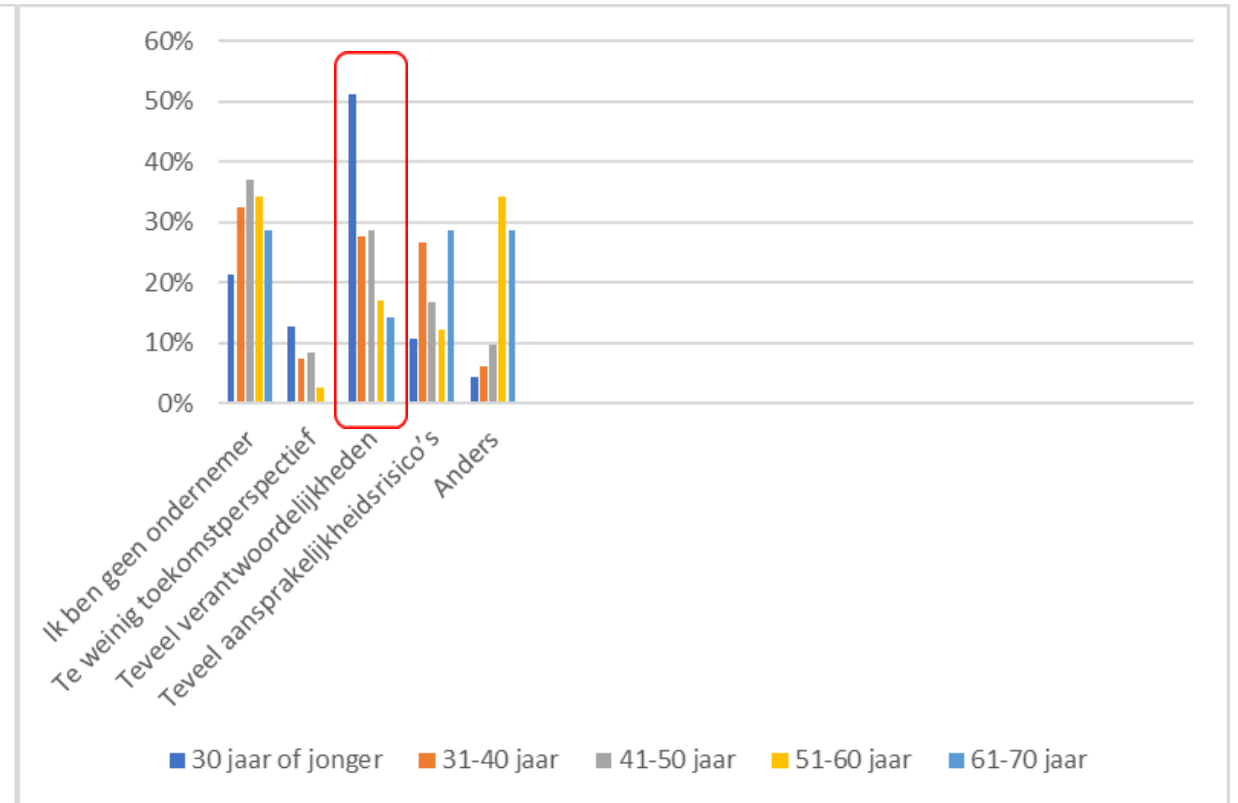
Twee derde wil notaris worden op huidige kantoor

Waarom geen notaris worden?

Vrouwen zien meer op tegen verantwoordelijkheden en risico's dan mannen

30-minners zien op tegen verantwoordelijkheden

KNB, afdeling Belangenbehartiging & Communicatie

Den Haag, september 2020

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie